

RESUM DE JURISPRUDÈNCIA

TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

1. **Sentència** de 10 de febrer de 2021, del Ple del Tribunal Constitucional, per la qual declara que el sistema de **sancions de la LOREG és constitucional** ja que:

- a) No infringeix el principi de seguretat jurídica de l'article 9.3 de la CE.
- b) Que l'exigència de responsabilitat al director d'un diari per la realització d'una conducta expressament prohibida en l'article 53 de la LOREG durant la jornada de reflexió no vulnera ni el dret a la llibertat d'informació de l'article 20.1.d) de la CE ni el dret a la presumpció d'innocència de l'article 24.2 de la CE.
- c) Desestima l'al·legació relativa a la possible inconstitucionalitat de l'article 153.1 de la LOREG per vulnerar la garantia de taxativitat de les disposicions sancionadores ja que, en paraules del Tribunal Constitucional, no por afirmar-se que el precepte qüestionat pateix d'imprecisió en l'eventual configuració d'una conducta il·lícita objecte de repressió administrativa.

Aquesta Sentència conté:

- Un **vot particular** del magistrat Juan Antonio Xiol, al qual s'adhereix la magistrada Encarnación Roca, que considera que interpretar les prohibicions establertes en l'article 53 de la LOREG en el sentit que ho fa la majoria pot *“conllevar un efecto disuasorio conducente a que el día previo a la celebración de unas elecciones el debate político estuviera ausente de la esfera pública”*. Això *“sería incompatible con la libertad de información y de expresión. Por ello, para que unos determinados hechos puedan considerarse incursos en las prohibiciones sin vulnerar los mandatos constitucionales no es suficiente con que tengan contenido electoral, sino que es necesario, además, que pongan en riesgo la regularidad del proceso electoral o quiebren de forma grave la igualdad de oportunidades de las candidaturas”*.
 - Un altre **vot particular** de la magistrada María Luisa Balaguer que assenyala que en la Sentència no s'ha tingut en compte la invocació de l'article 20.1.e) de la CE en relació amb el 1.1. de la CE que estableix com a valor suprem el pluralisme polític i l'exigència de la llibertat de premsa com a mitjà per a una societat democràtica.
2. **Sentència** de 18 de febrer de 2021, del Ple del Tribunal Constitucional, que resol un recurs de **conflicte positiu de competències**, presentat pel Consell de Govern

de la Comunitat Autònoma d'Andalusia contra l'article 5.3.a) del Reial decret 498/2020, de 28 d'abril, pel qual es desenvolupa l'estructura orgànica del Ministeri d'Educació i Formació Professional i, en tal sentit, declara que és la Comunitat Autònoma i no l'Estat qui té la competència per convocar la formació professional dels treballadors.

3. **Sentència** de 18 de febrer de 2021, del Ple del Tribunal Constitucional, que ha desestimat per unanimitat el recurs d'**inconstitucionalitat** interposat per més de 50 senadors del grup socialista contra el Decret Llei 6/2020, de 2 de juliol, de la Junta de Castella i Lleó, de mesures urgents per incentivar la recuperació econòmica i social en l'àmbit local, en els termes següents:
 - a) Avala que el Decret Llei impugnat s'emmarca en la reactivació econòmica en un context de crisi econòmica sense precedents causada per l'aturada de l'activitat econòmica derivada de la pandèmia de la Covid-19 i de l'estat d'alarma declarat arran d'aquest. Per tant, les mesures que s'aproven en el referit Decret Llei tenen com a finalitat fomentar la inversió per part de les entitats local de la referida Comunitat Autònoma.
 - b) Considera justificada la situació d'extraordinària i d'urgent necessitat per aprovar el Decret Llei i no tramitar-lo com a llei ordinària, ja que la tramitació com a llei ordinària d'un projecte de llei portaria al fet que les mesures inversores que es persegueixen no s'executessin fins a, com aviat, finals de 2020, endarrerint d'aquesta manera l'eficàcia de la reactivació econòmica pretesa.
 - c) Remarca que l'important del Decret Llei impugnat és que transforma unes despeses corrents en inversions productives, més enllà de l'Agenda 2030 en què puguin inscriure's; la qual cosa afavoreix que les entitats locals puguin complir la regla de despesa establerta en l'article 12 de la Llei orgànica 2/2020, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.
 - d) Considera que el Decret Llei impugnat no infringeix el límit material del decret llei establert en l'article 25.4 de l'Estatut d'autonomia de la Junta de Castella i Lleó.

TRIBUNAL SUPREM

SALA CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA

4. **Interlocutòria** de 19 de gener de 2021, de la Secció Quarta de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, per la qual s'acorda **no accedir** a l'adopció de la mesura cautelar de **suspensió** de l'Acord 3/2021, de 15 de gener,

de la Junta de Castella i Lleó, sobre restriccions d'aforament en els llocs de culte religiós, en el marc de les mesures adoptades contra la Covid-19.

5. [Interlocutòria](#) de 16 de febrer de 2021, dictada per la Secció Quarta de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, per la qual ha acordat, com a **mesura cautelar, suspendre la vigència** de l'acord de la Junta de Castella i Lleó pel qual s'establia l'inici de les limitacions de circulació de persones i vehicles a les vies públiques (l'anomenat "toc de queda"), a partir de les 20.00 hores. El Tribunal Suprem considera que es tracta d'un dret fonamental de llibertat de circulació i que no està emparat en l'article 5.1 i 2 del Reial decret 926/2020, de 25 d'octubre, pel qual es declara l'estat d'alarma en tot el territori espanyol, per un període de 15 dies naturals, per a la contenció del brot epidèmic del SARS-CoV-2, que situava les limitacions de la circulació en horari nocturn entre les 22.00 hores i les 00.00 hores l'inici de dita limitació (de l'anomenat toc de queda) i entre les 05.00 hores i les 07.00 hores el de finalització de la limitació (finalització del toc de queda).

Fonamenta la suspensió cautelar de l'acord recorregut en el fet que, en tractar-se d'una limitació del dret fonamental de llibertat de circulació, de no acordar-se la suspensió cautelar de la seva vigència i eficàcia els danys que produiria serien absolutament irreparables i la sentència que es dictés en el seu dia resultaria totalment ineficaç (art. 129 de la LJCA).

6. [Sentència 3323/2020](#) de 26 d'octubre de 2020, de la Secció Quarta de la Sala Contenciosa Administrativa, que desestima un recurs de cassació interposat per un professor universitari a temps complet contra la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Madrid que va confirmar la resolució del rector de la Universitat Complutense de Madrid, de 24 de març de 2015, que denegava la compatibilitat d'un professor universitari a temps complet per realitzar activitats privades de consultoria política i econòmica, producció audiovisual i projectes vinculats a les ciències socials, ja que destaca que com a professor universitari a temps complet està sotmès a una incompatibilitat absoluta per realitzar altres activitats públiques o privades.

El Tribunal Suprem, en aquesta Sentència, estableix:

- a) La **doctrina** que l'article 16.4 de la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques, i la disposició addicional cinquena del Reial decret llei 20/2012, de 13 de juliol, de mesures per garantir l'estabilitat pressupostària i de foment de la competitivitat, **no** resulten d'aplicació als professors universitaris a temps complet, ja que aquest personal docent universitari no es troba sotmès a una incompatibilitat absoluta per a qualsevol altra activitat, amb independència de la percepció o no del complement específic i la seva quantia, sense perjudici del que disposa

l'article 19 de la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats, i de l'article 83 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats.

- b) Afegeix que és rellevant que el col·lectiu de professors universitaris a temps complet rep en la Llei d'incompatibilitats unes previsions molt específiques, no ja sobre la base de la independència de la percepció o no d'un complement específic determinat i de la seva quantia concreta, sinó sobre la configuració del règim d'incompatibilitat mitjançant l'assimilació d'aquest personal com a "personal directiu" o "d'especial dedicació" que rep un tractament singularment estricte en la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats.
7. [Sentència 3764/2020](#) de 20 de novembre de 2020, de la Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, en què es desestima un recurs interposat per un particular contra l'Ordre del Ministeri de Sanitat 422/2020, de 19 de maig, per la qual es regulen les condicions de l'**ús obligatori de mascaretes** durant la situació de crisi sanitària provocada per la Covid-19 i que el recurrent considerava que vulnerava, entre d'altres, els seus drets a la integritat física i moral i a l'honor.

El Tribunal Suprem, en l'esmentada Sentència, assenyala:

- a) Que és legítima la disposició general que ordena l'ús obligatori de les mascaretes en raó que, en l'actual estat de coneixement de la propagació del virus Covid-19, "*es necesaria y proporcionada*" per abastar la finalitat d'interès general de protecció de la salut, ja que l'ús d'aquelles constitueix una mesura que pot contenir la propagació de la pandèmia.
- b) Que l'hipotètic risc que pugui suposar l'ús de mascaretes sempre serà inferior que el benefici de la prevenció obtinguda pel seu ús, sense perjudici que la norma exclouï l'ús de mascaretes en casos excepcionals.
- c) Que en l'ús de la mascareta no es troba concernit el dret al consentiment i, a més, destaca que sempre ha de prevaldre l'objectiu constitucional de protecció de la salut pública.
- d) Que l'impediment de contagiar-se mitjançant l'ús de mascaretes no lesiona el dret a la integritat física i moral en impedir obtenir immunitat per mitjà de contagi i ratifica que el dret a la salut dels ciutadans és un element essencial de l'interès general que han d'atendre tots els poders públics.
8. [Sentència 4016/2020](#) de 27 de novembre de 2020, de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, en què es reconeix el dret d'eliminar d'un motor de cerca en internet continguts a partir dels dos cognoms de la persona

afectada, sempre que aquella informació menyscabi el dret a l'honor, la intimitat o la pròpia imatge de l'interessat, manqui d'interès públic o resulti obsoleta.

En aquest sentit, el Tribunal Suprem estableix la doctrina jurisprudencial que l'exercici del dret d'oposició, rectificació o cancel·lació del tractament de les dades i, si escau, del dret d'oblit reconegut en l'article 6.4 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, en relació amb l'article 18 del mateix text legal i en consonància amb els articles 12 i 14 de la Directiva 95/46/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 24 d'octubre de 1995, relativa a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de les dades personals i a la lliure circulació d'aquestes, faculta les persones interessades a exigir del gestor d'un motor de cerca que elimini de la llista de resultats, obtingut com a conseqüència de la cerca efectuada tant a partir del seu nom complet o dels dos cognoms, vincles a pàgines web, publicats legalment per tercers, que continguin dades o informacions veraces relatives a la seva persona, quan la difusió de dita informació menyscabi el dret a l'honor, a la intimitat o a la seva imatge, sempre que manquin d'interès públic o resultin, per transcurs del temps, obsoletes, d'acord amb la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, del Tribunal Constitucional o del Tribunal Suprem.

9. [Sentència 4182/2020](#) de 9 de desembre de 2020, de la Secció Segona de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, que **anul·la** una liquidació de l'impost de **plusvàlua** per considerar **confiscatòria** una quota d'aquest tribut que absorbeix completament la riquesa gravable; és a dir, que la quota de l'impost coincideix totalment amb la plusvàlua posada de manifest amb ocasió de la transmissió d'un bé immoble urbà.

En aquesta Sentència s'aplica la doctrina assentada per la sentència del Tribunal Constitucional de 31 d'octubre de 2019, que assenyalava que el precepte corresponent al TRLRHL era inconstitucional per vulnerar el principi de capacitat econòmica i de la prohibició de confiscatorietat, ambdós consagrats en l'article 31.1 de la CE, en aquells supòsits en què la quota a pagar pel contribuent és superior a l'increment patrimonial obtingut.

10. [Sentència 4180/2020](#) de 17 de desembre de 2020, de la Secció Quarta de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, per la qual es declara que, en els **concursos** per a la provisió de llocs de treball, la situació d'**excedència** voluntària per cura de familiars s'ha **d'equiparar** a la situació de **servei actiu** amb la finalitat d'evitar que la carrera administrativa o professional d'una persona que gaudeixi d'un permís d'aquest tipus pugui veure's afectada negativament per l'exercici de dit dret.

El Tribunal Suprem, en l'esmentada sentència, fixa com a **doctrina** que les previsions de l'article 57 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat

efectiva de dones i homes, té efectes directes i sense mediació en les corresponents bases de la convocatòria de provisió de llocs de treball, imposant una valoració de la situació administrativa d'excedència voluntària per cura de familiars idèntica a aquella que s'atorga a la situació administrativa de servei actiu.

11. [Sentència 351/2021](#) de 4 de febrer de 2021, de la Secció Cinquena de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, dictada en el recurs de cassació interposat per l'associació "Abogados Cristianos" contra la sentència de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, de 5 de juny de 2019, per la qual es va declarar ajustada a dret i es va confirmar l'Ordre INT/992/2017, de 28 de setembre, del Ministeri d'Interior, per la qual es va declarar la utilitat pública de l'associació "Derecho a Morir Dignamente".

El Tribunal Suprem, en l'esmentada sentència, confirma la sentència de l'Audiència Nacional i declara la utilitat pública de l'associació "Derecho a Morir Dignamente", arribant a afirmar que *"preparar a las personas a morir no deja de ser una protección de la vida misma"*.

SALA CIVIL

12. [Sentència 61/2021](#) de 27 de gener de 2021, del Ple de la Sala Civil del Tribunal Suprem, per la qual, després de ratificar la nul·litat per clàusula abusiva de les despeses de taxació en els préstecs hipotecaris, estableix els efectes econòmics de dita declaració de nul·litat, en el sentit que les entitats bancàries i no els consumidors estan obligades a assumir les despeses per taxació dels crèdits hipotecaris que s'hagin formalitzat abans de l'entrada en vigor de la Llei 5/2019, de 15 de març, reguladora dels contractes de crèdit immobiliari.

SALA SOCIAL

13. [Sentència 4442/2020](#) de 21 de desembre de 2020, de la Sala Social del Tribunal Suprem, que confirma la **nul·litat de ple dret** de la clàusula 8.2 de l'Ordenança del Banc d'Espanya que obliga els seus treballadors a lliurar còpia de la declaració de l'IRPF en processos de verificació d'operacions financeres, en el Codi de conducta, en considerar que aquesta exigència **vulnera** el dret a la protecció de dades de caràcter personal i, a més, que no existeix habilitació legal perquè el Banc d'Espanya pugui exigir als seus empleats les declaracions de l'IRPF dels quatre anys anteriors, ni mitjançant consentiment dels interessats.
14. [Sentència 4383/2020](#) de 29 de desembre de 2020, de la Sala Social del Tribunal Suprem, que **modifica la seva doctrina i rebutja** la limitació temporal dels contractes de treball en atenció als contractes mercantils de les empreses.

Des de finals dels anys 90 la jurisprudència admetia que el contracte laboral per obra o servei determinat podia ajustar la seva duració a la de les contractes. Aquest criteri ha estat abandonat definitivament pel Ple de la Sala Social del Tribunal Suprem en la Sentència de 29 de desembre de 2020 i, en tal sentit, estableix el següent:

- a) Que qui ofereix serveis a tercers desenvolupa la seva activitat essencial mitjançant la contractació d'aquests i, per tant, resulta il·lògic sostenir que el gros d'aquella activitat té caràcter excepcional al qual el contracte per obra o servei ha d'atendre.
- b) Que és difícil continuar mantenint que l'empresa pugui recolzar l'essència de la seva activitat en una plantilla subjecta al règim d'indeterminació de les relacions laborals.
- c) Que l'automatització d'aquest tipus de contractació temporal, pel mer mecanisme del tipus d'activitat, pugui portar a situacions que posin en perill les garanties establertes en el Dret de la Unió Europea.
- d) Recorda que el legislador ha dissenyat altres instruments per atendre la variabilitat de les necessitats de les empreses i adoptar decisions sobre la dimensió de la plantilla.

15. Sentències de 18 de febrer de 2021, dictades pel Ple de la Sala Social del Tribunal Suprem en dos recursos de cassació, núm. 105/2020 i núm. 129/2020, en matèria de prevenció de riscos laborals en relació amb la Covid-19 en l'àmbit del Servei Basc de Salut i de la Ertzaintza, respectivament, en les quals, per unanimitat acorden:

- a) Ratificar les sentències dictades per la Sala Social del Tribunal Superior de Justícia del País Basc que consideraven vulnerats els drets fonamentals a la vida i a la integritat física del personal que presta els seus serveis en l'àmbit del Servei Basc de Salut i en la Ertzaintza, respectivament, en no haver-los proporcionat equipaments de protecció contra la Covid-19 i haver de prestar els seus serveis extraordinaris en la primera etapa de la lluita contra la pandèmia provocada per la Covid-19 sense els dits equipaments, amb el conseqüent risc per a la salut, la seva vida i integritat física.
- b) Ratificar la competència del Tribunal Suprem en matèria de prevenció de riscos laborals per al personal funcional, laboral i estatutari de les administracions públiques i, en concret, del Servei Basc de Salut i de la Ertzaintza.

- c) Reconeix als sindicats legitimació per sol·licitar la tutela d'aquests drets fonamentals, ja que els possibles afectats constitueixen un grup de persones genèric i indeterminat.

SALA PENAL

16. [Sentència 4056/2020](#) de 13 de novembre de 2020, del Ple de la Sala Penal del Tribunal Suprem, per la qual s'estableix que les **indemnitzacions** i la resta de les **responsabilitats civils** derivades d'una sentència penal **no prescriuen**, ja que una cop declarada la fermesa d'una sentència penal, l'execució dels seus pronunciaments civils poden continuar fins la completa satisfacció del creditor, d'acord amb el que disposa l'article 570 de la Llei d'enjudiciament civil, sense que sigui d'aplicació ni la prescripció ni la caducitat.